

Bryssel den 2.4.2020
COM(2020) 172 final

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

**om ianspråktagande av marginalen för oförutsedda utgifter under 2020 för att
tillhandahålla krisstöd till medlemsstaterna och ytterligare stärka unionens
civilskyddsmekanism/rescEU med anledning av covid-19-utbrottet**

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013 av den 2 december 2013 om den fleråriga budgetramen för 2014–2020¹ (nedan kallad *förordningen om den fleråriga budgetramen*) gör det möjligt att utnyttja en marginal för oförutsedda utgifter på upp till 0,03 % av BNI för EU-28 som en sista utväg för att reagera på oförutsedda omständigheter. Vid den tekniska justeringen av den fleråriga budgetramen för 2020², på grundval av artikel 6 i förordningen om den fleråriga budgetramen, uppgick det absoluta beloppet för marginalen för oförutsedda utgifter för år 2020 till 5 096,8 miljoner euro.

Idag lägger kommissionen fram ett förslag till ändringsbudget nr 2/2020³. Förslaget innebär en övergripande ökning av åtagandebemyndigandena under rubrik 3 *Säkerhet och medborgarskap* med 3 000,0 miljoner euro för att täcka reaktivering av instrumentet för krisstöd inom EU, i syfte att hjälpa medlemsstaterna att hantera följderna av covid-19-utbrottet och ytterligare stärka Europeiska unionens civilskyddsmekanism/rescEU. Detta ska underlätta mer omfattande lagerhållning och samordning av hur viktiga resurser fördelas inom unionen. Ökningen kompletterar andra ökningar i samma rubrik med ett sammanlagt belopp på 423,3 miljoner euro, som redan föreslagits av kommissionen i ändringsbudget nr 1/2020⁴.

Eftersom det inte finns utrymme för omfördelningar under rubrik 3 föreslår kommissionen i ändringsbudget nr 2/2020, i enlighet med det förslag som också läggs fram idag om ändring av den fleråriga budgetramen för att undanröja begränsningarna i instrumentets räckvidd⁵, att den samlade marginalen för åtaganden ska utnyttjas med hela det tillgängliga beloppet för det särskilda instrumentet, nämligen 2 042,4 miljoner euro⁶.

Förslaget till ändringsbudget nr 2/2020 åtföljs också av ett annat förslag⁷ som avser ändring av beslut (EU) 2020/265 om ianspråktagande av flexibilitetsmekanismen år 2020⁸. Detta förslag ökar det belopp som föreslås tas i anspråk med 316,3 miljoner euro, vilket innebär att sammanlagt 1 094,4 miljoner euro tas i anspråk år 2020 och att det tillgängliga beloppet under det särskilda instrumentet därmed är uttömt.

Slutligen föreslår kommissionen som en sista utväg att marginalen för oförutsedda utgifter 2020 tas i anspråk med ett belopp på 714,6 miljoner euro för att säkerställa full finansiering av åtagandebemyndiganden för utgifter under budgetrubrik 3 i Europeiska unionens allmänna budget för 2020, upp till och utöver taket för åtaganden.

2. MOTIVERING FÖR UTNYTTJANDET

2.1. INLEDNING

Krisstöd kan lämnas enligt förordning (EU) 2016/369 vid pågående eller potentiella naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av människan, om den exceptionella omfattningen

¹ EUT L347, 20.12.2013, s. 884.

² COM(2019) 310, 15.5.2019.

³ COM(2020) 170, 2.4.2020.

⁴ COM(2020) 145, 27.3.2020.

⁵ COM(2020) 174, 2.4.2020.

⁶ Detta belopp tar hänsyn till den återstående marginalen från 2019 (1 316,9 miljoner euro) som åter görs tillgängligt år 2020 genom den tekniska justering avseende särskilda instrument som antas idag av kommissionen (COM(2020) 173, 2.4.2020).

⁷ Ett första förslag om ändring av beslutet åtföljde förslaget till ändringsbudget nr 1/2020 men ersätts av detta nya förslag.

⁸ COM(2020) 171, 2.4.2020.

och följden av en katastrof är sådan att den leder till allvarliga och omfattande humanitära konsekvenser i en eller flera medlemsstater, och bara under exceptionella omständigheter där inget annat instrument som står till medlemsstaternas och unionens förfogande räcker till.

SARS-coronavirus-2 och den därmed sammanhängande sjukdomen (Covid-19) har av Världshälsoorganisationen (WHO) först beskrivits som ett internationellt hot mot människors hälsa⁹ och därefter som en global pandemi¹⁰. Utbrottets effekter på folkhälsan är redan allvarliga och omfattande i de flesta drabbade medlemsstater och fortsätter att förvärras i takt med att fler medlemsstater drabbas hårt.

Bidrag för att hjälpa till att hantera hotet mot folkhälsan ges genom den förstärkning av unionens civilskyddsmekanism /rescEU¹¹ som föreslås både i förslaget till ändringsbudget nr 1/2020 och i förslaget till ändringsbudget nr 2/2020, genom investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset om ianspråktagande av EU:s strukturfonder och investeringsfonder¹² och genom andra unionsinstrument. Men utmaningens omfattning och räckvidd kräver att effektiva åtgärder sätts in för att hantera de folkhälsorelaterade humanitära verkningarna av utbrottet inom unionen.

Mot bakgrund av den ovan beskrivna situationen föreslår kommissionen att instrumentet för krisstöd inom EU enligt förordning (EU) 2016/369 tas i anspråk för covid-19-utbrottet¹³.

2.2. MARGINALEN FÖR OFÖRUTSEDDA UTGIFTER SOM EN SISTA UTVÄG

I artikel 13.1 i förordningen om den fleråriga budgetramen definieras marginalen för oförutsedda utgifter som ett instrument som kan användas som en sista utväg för att reagera på oförutsedda omständigheter. I enlighet med punkt 14 i det interinstitutionella avtalet av den 2 december 2013 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning¹⁴ har kommissionen analyserat möjligheterna att omfördela betydande belopp inom den befintliga budgeten. I 2020 års budget föreslog kommissionen redan full användning av den outnyttjade marginalen, upp till taket för åtagandebemyndiganden under rubrik 3. Därtill har 778,1 miljoner euro mobiliserats från flexibilitetsmekanismen i den antagna budgeten. Därför finns inget utrymme för ytterligare omfördelning under rubriken.

I förslagen till ändringsbudget nr 1/2020 och nr 2/2020 föreslogs att det återstående beloppet i flexibilitetsmekanismen skulle ianspråktagas med ett sammanlagt belopp på 1 094,4 miljoner euro. Den samlade marginalen för åtaganden har en räckvidd som begränsas till tillväxt och sysselsättning samt migration och säkerhet och den kan därför inte ianspråktagas för åtgärder som avser covid-19-utbrottet. Därför föreslår kommissionen idag att förordningen om den fleråriga budgetramen ska ändras för att undanröja begränsningarna av vilken räckvidd den samlade marginalen för åtaganden¹⁵ har, så att det blir möjligt att omedelbart utnyttja hela det tillgängliga beloppet för krisstöd och för ytterligare förstärkning av rescEU genom förslaget till ändringsbudget nr 2/2020. Eftersom de sammanlagda beloppen från den samlade marginalen för åtaganden och flexibilitetsmekanismen inte räcker för att finansiera den

⁹ Den 30 januari 2020.

¹⁰ Den 11 mars 2020.

¹¹ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1313/2013/EU av den 17 december 2013 om en civilskyddsmekanism för unionen (EUT L 347, 20.12.2013, s. 924).

¹² Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 1303/2013, förordning (EU) nr 1301/2013 och förordning (EU) nr 508/2014 vad gäller särskilda åtgärder för att mobilisera investeringar i medlemsstaternas hälso- och sjukvårdssystem samt i andra sektorer av deras ekonomier som reaktion på covid-19-utbrottet [Investeringsinitiativ mot coronaeffekter] COM(2020) 113 final, 13.3.2020.

¹³ COM(2020) 175, 2.4.2020.

¹⁴ EUT C 373, 20.12.2013, s. 1.

¹⁵ COM(2020) 174, 2.4.2020.

föreslagna ökningen av åtagandebemyndigandena måste även marginalen för oförutsedda utgifter 2020 tas i anspråk som en sista utväg för att finansiera de återstående utgifter som överstiger taket i rubrik 3.

2.3. BUDGETKONSEKVENSER AV OFÖRUTSEDDA OMSTÄNDIGHETER UNDER 2020

Kommissionen föreslår att 714,6 miljoner euro tas i anspråk via marginalen för oförutsedda utgifter för att täcka de ytterligare behov som uppstår genom reaktiveringen av instrumentet för krisstöd inom EU.

Motsvarande betalningsbemyndiganden kommer att täckas inom (och utöver) taket för betalningar år 2020. Det finns därför inget behov av att utnyttja marginalen för oförutsedda utgifter för betalningsbemyndiganden.

3. AVRÄKNING AV MARGINALEN FÖR OFÖRUTSEDDA UTGIFTER MOT TAKEN I DEN FLERÅRIGA BUDGETRAMEN

I artikel 13.3 i förordningen om den fleråriga budgetramen föreskrivs att de belopp som ställts till förfogande via marginalen för oförutsedda utgifter ska avräknas helt mot marginalerna för innevarande eller kommande budgetår.

Enligt artikel 13.4 i förordningen ska de belopp som avräknats på detta sätt sedan inte användas mer inom den fleråriga budgetramen, för att inte överskrida de sammanlagda tak för åtagandebemyndiganden och betalningsbemyndiganden som fastställs i budgetramen för innevarande eller kommande budgetår. Därför måste utnyttjandet av 2020 års marginal för åtagandebemyndiganden under rubrik 3 och den motsvarande avräkningen rymmas under det samlade taket för åtagandebemyndiganden för 2020, som är det sista året under vilket den nuvarande fleråriga budgetramen gäller.

Kommissionen föreslår att ökningen av utgiftstaket under rubrik 3 räknas av mot den outnyttjade tillgängliga marginalen under utgiftstaket i rubrik 5 *Administration*.

Efter avräkning skulle en marginal på sammanlagt 633,7 miljoner euro återstå under utgiftstaken i följande rubriker:

- 514,0 miljoner euro under rubrik 2 (*Hållbar tillväxt – naturresurser*),
- 103,4 miljoner euro under rubrik 4 (*Europa i världen*),
- 16,2 miljoner euro under rubrik 5 (*Administration*).

Inga belopp i marginalen skulle återstå under övriga utgiftstak.

Det samlade taket för åtagandebemyndiganden i den fleråriga budgetramen skulle förbli oförändrat.

4. ÖVRIGT

Europaparlamentet och rådet uppmärksammas på att offentliggörandet av detta beslut i Europeiska unionens officiella tidning inte får ske senare än offentliggörandet av ändringsbudget nr 2/2020, i enlighet med artikel 13.1 sista meningen i förordningen om den fleråriga budgetramen.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om ianspråktagande av marginalen för oförutsedda utgifter under 2020 för att tillhandahålla krisstöd till medlemsstaterna och ytterligare stärka unionens civilskyddsmekanism/rescEU med anledning av covid-19-utbrottet

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av det interinstitutionella avtalet av den 2 december 2013 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning¹⁶, särskilt punkt 14,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Genom artikel 13 i rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013¹⁷ inrättas en marginal för oförutsedda utgifter på upp till 0,03 % av BNI i unionen.

(2) I enlighet med artikel 6 i förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013 beräknade kommissionen det absoluta beloppet i marginalen för oförutsedda utgifter 2020 i sitt meddelande av den 15 maj 2019 om teknisk justering av budgetramen för 2020 i enlighet med förändringar i BNI¹⁸.

(3) Kommissionen har undersökt alla andra finansieringsmöjligheter som skulle göra det möjligt att hantera oförutsedda händelser inom ramen för utgiftstaket 2020 under rubrik 3 (*Säkerhet och medborgarskap*) i den fleråriga budgetramen. Kommissionen föreslår att den samlade marginalen för åtaganden under rubrik 3 i den fleråriga budgetramen för år 2020 tas i anspråk med ett sammanlagt belopp på 2 392 402 163 euro och att flexibilitetsmekanismen tas i anspråk med ett sammanlagt belopp på 1 094 414 188 euro. Marginalen för oförutsedda utgifter måste dock ändå tas i anspråk för att kunna bemöta behoven i samband med covid-19-utbrottet genom ökade åtagandebemyndiganden under rubrik 3 i den budgetram som fastställts för Europeiska unionens allmänna budget för år 2020 upp till och utöver taket för denna rubrik i enlighet med förslaget till ändringsbudget nr 2/2020¹⁹.

(4) I denna mycket speciella situation kan villkoret för användning som en sista utväg i artikel 13.1 i förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013 anses vara uppfyllt.

(5) Detta beslut bör träda i kraft samma dag som ändringen av 2020 års budget, eftersom marginalen för oförutsedda utgifter gör det möjligt att finansiera vissa åtgärder upp till och utöver det tak som fastställts för budgeten år 2020 i den fleråriga budgetramen.

¹⁶ EUT C 373, 20.12.2013, s. 1.

¹⁷ Rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013 av den 2 december 2013 om den fleråriga budgetramen för 2014–2020 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 884).

¹⁸ Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet av den 15 maj 2019 om teknisk justering av budgetramen för 2020 för att kompensera för utvecklingen av BNI (COM(2019) 310 final).

¹⁹ COM(2020) 170, 2.4.2020.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2020 ska marginalen för oförutsedda utgifter användas för att tillhandahålla 714 558 138 euro i åtagandebemyndiganden inom och utöver taket för åtagandebemyndiganden under rubrik 3 (*Säkerhet och medborgarskap*) i den fleråriga budgetramen.

Artikel 2

Det belopp på 714 558 138 euro som anges i artikel 1 ska räknas av mot marginalen för budgetår 2020 under rubriken 5 Administration.

Artikel 3

Detta beslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande